

görög és bolgár megbízottakat, hogy 24 órán belül rendeljék vissza csapatukat és az ellenségeskedéseket legkésőbb 60 órán belül szüntessék be, a csapatokat pedig figyelmeztessék azokra a súlyos szankciókra, amelyekkel ezen felszólítás be nem tartása járna.

A tanács felkéri a francia, angol és olasz kormányokat, hogy rendeljen ki a görög—bolgár határra egy-egy olyan tisztet, aki a határincidens helyéhez közel tartózkodik és ezek közül majd a tanácssal, hogy a görög és bolgár kormányok mennyiben tettek eleget a tanács határozatainak.

Felszólítja a népszövetségi tanács a görög és bolgár kormányt, hogy ezeknek a tiszteknek a munkáját a lehetőség szerint könnyítse meg.

Budapesti tudósítónk jelenti éjjel két órakor: Athénből jelentik: A román követ közbenjárására a görög és bolgár kormányok között megindult közvetlen tárgyalások teljes meg-egyezésre vezettek.

Megállapodtak abban, hogy úgy a görög, mint a bolgár csapatokat az ellenséges területről azonnal visszavonják és ezen megegyezésről táviratilag értesítették a Népszövetség tanácsát.

„A nyílt szavazás a hazugságnak bevitele alkotmányunkba.”

Apponyi Jászberényi beszámolója.

Budapest, október 26. Jászberényből jelentik: Apponyi Albert gróf genfi és lequeitói útja után megtartotta szokásos őszi beszámolóját Jászberényben.

Apponyi először arról a kérdéstről szólott, miért kell bentmaradnunk a Népszövetségben. Az a munka, amit ott végzünk, — mondotta —, ha közvetlen eredményeket nem is hoz, nem mondható teljesen kárbavesztettnek. Sehol máshol nem tudjuk az egész világ művelt nemzetei képviselőinek lelkébe becsepegtetni annak a helyzetnek igazságtalan és a világbékére fenyegető voltát, amelyben Magyarországot hagyták.

A szándásról szólva, kijelentette, hogy a százmillió aranykorona helyett a mutatkozó 60 millió felesleget világgraszoló szenzációnak tartja, de kifogásolja, hogy ezt a gyors eredményt közgazdaságunknak olyan súlyos megpróbáltatásával értük el és kérdéses, vajjon a tulnagó siker valóban reális-e? „A mai korszak, — mondotta Apponyi, — hasonlósága, kópíja Tisza Kálmán korszakának, ugyanaz a stabilitás, amely akkor is bizonyos előnyt jelentett, ugyanazok a nem mindig kifogástalan eszközök, amellyel elérték.”

Apponyi az alkotmányreform, a választójog, a felsőházi javaslat bírálatánál igen erős ellenzéki hangot ütött meg: Ezeket az alkotásokat egyenként elítélem, de még nagyobb mértékben ítélem el és mondom veszedelmesnek azt a beállítást,

Chamberlain jelentése után Briand megkérdezte a görög és bolgár megbízottakat, nyilatkoznak-e valami ellenetetésük a határozat ellen.

A bolgár megbízott teljes határozottsággal azt válaszolta, hogy kormánya minden feltétel nélkül aldveti magát a Népszövetség határozatainak.

A görög megbízott nem válaszolt hasonló határozottsággal és kijelentette, hogy ellenetése ugyan nincsen, előbb azonban kormányával érintkezésbe kell lépnie.

A népszövetségi tanács ezen határozatát egyhangulag hozta és ülését kedd délutánra hiasztotta.

amelyben a jogfolytonosság helyreállítására, vagy annak megindítására irányuló kívánságokat elintézik. A nyílt szavazás a hazugságnak bevitelére alkotmányos életünkbe. Meghosszabbított mandátum alapján törvényhozói jogot gyakorolni nem fogok. Ha öt évre nyertük a megbízatást a nemzetől, öt év múltán az lejár. Ha azt tovább gyakoroljuk, akkor mi rablást követünk el a nemzet jogainak a gyakorlásában.

Beszámoló beszédjének utolsó része fejtegetés volt a jogfolytonosságról. A jogfolytonosság egy és oszthatatlan: vagy van, vagy nincs. Magyar alkotmányos jogfolytonosság — mondotta — törvényes királyság nélkül épp úgy nem létezik, mint nem létezik országgyűlés nélkül. Ha Magyarországot kalandor királysággal akarják megajándékozni, akkor minden erőket össze kell gyűjteni, hogy ennek a kísérletnek a lehetőségét kizárjuk.

A beszámolót társasbéd követte. Apponyi Albert pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogy mindig abszolút tiszta, minden törvényteleniséget kizáró eszközökkel választották. Zichy Aladár gróf a Nemzeti Összetartás Körének nevében beszélt. Felszólalt Pallavicini György őrgróf is. Csak egyféle legitimizmus van, — mondotta Pallavicini — becsületes magyar legitimizmus, amely egy vezért ismer el, Apponyi Albert grófot.

A tisztviselői státus- és fizetésrendezés kérdése a Takarékosági Bizottság elnöki tanácsa előtt.

Budapest, október 26. A Takarékosági Bizottság elnöki tanácsa Vértessy Sándor elnökségével ma délelőtti 10 órától délután 4 óráig tartó tanácskozásán megállapodott azon vezér-elvekben, amelyek alapján a plénum a tisztviselői státus- és fizetésrendezés ügyében az eselleges módosításokat keresztülvizsi. Az elnöki tanács állásfoglalása szerint minden státusnál a nyugdíjba számítható illetménynek lehetőleg egyformának kell lenni. A mai tanácskozáson megállapodtak abban is, hogy nem szabad elejtetni a nyugdíjasoknak a már törvényben biztosított jogait. Az elnöki tanács azonban egyelőre nem szögezi le álláspontját a nyugdíjasok ügyében, mert nem kíván olyan

javaslatokat tenni, amelyek a Genfben engedélyezett hitel fellépését eredményeznék, hanem kifejezi azon állásfoglalását, hogy a nyugdíjasok törvényben biztosított jogainak érvényesítésére a nyugdíjügyek általános rendezésénél kerül sor. Ami a tisztviselők létszámának és fizetésének megállapítását illeti, a plénum az elnöki tanács mai megállapodása értelmében azon táblázatok alapján fog határozni, amelyeket a miniszterközi bizottság készít elő. Természetes, hogy azon táblázatok, amelyek fizetésrendezéssel kapcsolatban már megjelentek, nem véglegesek, mert azokon még módosításokat végezhetnek |

Uj terv a szeged-vidéki belvizek levezetésére.

A Szeged környéki termőföldek ősido óta rendkívül sokat szenvednek a belvizektől, amelyek egyes nedvesebb esztendőben hatalmas területek termését semmisítik meg. A magyar mezőgazdaság egyik legérgebb és talán legtöbbet tárgyalt problémája a belvízszabályozás, amely azonban az állandó tervezetések és tárgyalások ellenére eddig vajmi keveset haladt a végleges megoldás felé. Az alföldi gazdák talán még ma is éppen úgy retteghetnek a nekiszabaduló vadvizek garázdálkodásaitól, mint évtizedekkel ezelőtt. Pedig már meglehetősen sokat költöttek ők is, meg az állam is a belvízkáro megszüntetésére, de a végleges eredmény elmaradt, mert a meghozott áldozatoknál mindig nagyobb áldozatokra lett volna szükség.

A földművelésügyi minisztérium a Szeged-vidéki belvizek szabályozására évekkal ezelőtt kiküldte Udránszky Józsefet kormánybiztosi meghatalmazással. Udránszky ki is dolgozta a tervezetet, de a kérdést nem sikerült megoldania, mert az érde-

kelt gazdák ellenállása miatt nem hozhatta össze a belvízszabályozó társulatot. Udránszky megbízása időközben lejárt és néhány esztendei pauza után a kérdés most ismét felszínre került. A szegedi ármentesítő és belvízszabályozó társulat, amelynek szinte létérdeke az ötven év óta vajudó kérdés mielőbbi megoldása, amely további halasztást úgy a város, mint az érdekelt gazdák szempontjából nem igen tűr.

Az ármentesítő társulat választmánya elhatározta, hogy a kérdés megoldását kezébe veszi és felirátilag kéri a földművelésügyi minisztert, hogy azt az 1923. évi 41. törvénycikk hetedik paragrafusa alapján sorozza a társulat feladatai közé. Ez a paragrafus kimondja, hogy „a földművelésügyi miniszter a társulatok feladatává teheti a társulati árterén kívül fekvő ama magasabb területek belvizeinek levezetését, amely területeken keletkező víz gazdaságosan másként, mint az illető társulat árterén keresztül nem vezethető.”

A szegedi ármentesítő- és belvízszabályozó társulat választmányának fölterjesztésére a földművelésügyi minisztériumban előzetes tárgyalások indultak meg, amelyek azzal szakadtak félbe, hogy a miniszter döntés előtt tájékozódni kíván az érdekelt birtokosok álláspontjáról.

H. Pap István, a társulat igazgató főmérnöke hétfőn megjelent a városi tanácsülésén és ott ismertette az egész tervezetet. Elmondotta, hogy a közel hatszáz kilométeres csatornahálózat kiépítése, amellyel körülbelül 87 ezer katasztrális holdnyi termőföld belvízmentesítését oldaná meg, kétfelhétszáz ezer aranykoronába kerülne, a holdankinti hozzájárulás tehát átlag négy aranykorona lenne évente. A mentesítendő területből huszonegyezer hold a város tulajdona, a többi magánbirtok. A csatornahálózat szabályozná a kisteleki, a kiskunhalasi, kiskunmajsai, dorozsmai, ötömösi, mérgesi, pálosi, csólyosi, kömpöci és szanki földeket. A szabályozást úgy tervezi a társulat, hogy csak a káros vizeket vezetné el a mentesítendő területekről, a hasznos vizet azonban meghagyná úgy, hogy a gazdák a fölösleget bármikor leengedhetik. Ez a terv megoldaná a Fehértó nyári vízpótlását is, mert a Fehértót az élő Tiszával összekötő főcsatorna, amely a baktó-fehértói terület öntözésére is fel lenne használható, a Tisza vizéből a szivattyutelepek segítségével táplálhatná a Fehértó medencéjét. A csatornahálózat három év alatt épülne ki és nagyon sok munkanélküli találna ott kenyérkereső lehetőséget.

Az igazgató főmérnök a tervek ismertetése után felkérte a tanácsot, hogy foglaljon állást ebben a kérdésben. A tanács hosszabb vita után egyhangulag hozzájárult az ármentesítő társulat javaslatához és elhatározta, hogy azt a közgyűlés elé terjeszti.

H. Pap István pótlólag előadta még, hogy abban az esetben, ha a szeged-vidéki belvízszabályozó társulatot mégis meg lehetne alakítani, a költségek lényegesen csökkennének.

Vass és Csáky miniszterek az összetartás szükségét hirdették.

Budapest, október 26. Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter szombaton este leutazott Nyíregyházára, hogy Veres Ferenc képviselő halálával megüresedett választókerületben mint az egységes párt jelöltje programbeszédet tartson.

A gyűlésen először Vass József népjóléti miniszter beszélt. Az egyetértés szükségét hangsúlyozta. „Aki — ugymond — gyűlöletet hirdet magyar és magyar között, nem lehet keresztény ember. Összetartás és egységre van szükség, meri egységben van az erő.” Majd Csáky Károly gróf tartotta meg programbeszédét. A kormány és az ő törekvése az, mint mondotta, hogy azt a kevés magyar, aki a csonkaországban megmaradt, erősítse szellemileg, testileg és vagyoniilag. A kormány már stabilizálta a pénzt, tehát lehetővé tette a vagyongyűjtést. Ez megadja a módot a rendre. Elsősorban csendre, nyugalomra és a nemzet minden erejét összefogó munkára van szükség. Az ország keresztény ezer év óta. Ez az alap jónak bizonyult, de ez nem jelenti azt, hogy aki velünk nincs egy valláson, azt ne tekintsük hasonló jogu polgárnak. A kormány támogatására kéri fel a megjelenteket és bizalmat kér, hogy majdan a nemzetgyűlésben meg tudja védeni a kerület érdekeit.

Utána még Almásy László, a Ház alelnöke beszélt.

Novemberben megkötik a magyar—osztrák kereskedelmi szerződést.

Budapest, október 26. A magyar—osztrák kereskedelmi szerződés megkötésére kiküldött magyar delegáció szombaton, a Walkó, Bud és Mayer miniszterek részvételével tartott tanácskozáson megkapta mindazokat az utasításokat, amelyek a tárgyalás tovább folytatásához szükségesek. Számos jelentős árucikk dolgában végleges megállapodás történt, azonban mindkét delegáció a nehezebb kérdéseket a tárgyalás utolsó stádiumára tartogatta és így elsősorban az osztrákok, a számukra jelentős iparcikkek vámjá tekintetében kértek jelentősebb engedményeket, míg a magyar delegáció által előterjesztett kívánságok között első helyen a liszt, bor és még egy két fontos cikk szerepel. Ma reggel utazott el ismét a magyar delegáció Bécsbe s ma délután már össze is ültek az osztrák és magyar delegátusok. A kereskedelmi minisztérium információi szerint most már rövidesen, legkésőbb november folyamán, tető alá kerül a szerződés.